

2. Калита Н. Національно-патріотичне виховання учнів початкової школи. *Молодь і ринок*. № 2021. № 10 (196). С. 19–25.

3. Кобзар Л. В. Патріотичне виховання учнів молодших класів засобами художньої літератури. Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи. Матеріали II-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2019. С. 93–95.

4. Концепція національно-патріотичного виховання. Режим доступу : <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2022/06/62a0421e24258666156501.pdf> (Дата звернення: 08.04.2023).

5. Паніна Л. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в умовах Нової української школи. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 1 (101). С. 118–121.

Баланович Жанна Миколаївна
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

Науковий керівник:
Шкабаріна Маргарита Андріївна
*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики
початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

STORYTELLING ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ДІЄСЛОВА)

Одним з пріоритетних підходів у системі сучасної початкової освіти є компетентний. Його головною цільовою установкою є розвиток якостей особистості через особистісний досвід, застосовуючи нарративне мислення. А це можливість для учня структурувати свій життєвий досвід, оцінюючи себе, інших людей і їхні вчинки, представляючи все у вигляді історій, виділяючи в навчанні особливі моменти, які мають для нього смисл. Саме нарративне мислення лежить в основі технології сторітелінгу, використання якої, на думку Н. Бондаренко, Н. Голуб, О. Горошкіної, В. Кравченко, О. Мироненко, І. Побідаш, Л. Чкан, може вплинути формування текстотворчих умінь. Однак у процесі навчання у школі технологію «сторітелінг», незважаючи на її можливості, практично не використовують.

О. Глазова вказує, що текстом називають логічно завершену, тематично та стилістично цілісно оформлену й семантично організовану сукупність одиниць кожного із рівнів мовно-мовленнєвої ієрархії [3].

Вчена додає, що у лінгводидактиці визначається низка підходів до навчання української, серед яких, на нашу думку варто приділити особливу увагу текстоцентричному, підходу, у фокусі якого перебуває текст як базис для забезпечення на уроках української мови навчально-розвивального мовленнєвого середовища [3].

За словами В. Карпалюк, завдяки застосуванню текстоцентричного підходу стає можливим комплексне розв'язання проблеми формування мовленнєвої компетенції, універсальних способів мисленнєвої діяльності, читання, розуміння та інтерпретації текстів як ключових метапредметних вмінь, які є підґрунтям навчальної та комунікативної діяльності [6].

У Новій українській школі на уроках української мови, переважає застосування текстів художнього, а також науково-пізнавального стилю. На думку А. Гамзи, формуванню вмінь текстотворення відводиться чільне місце у програмах української мови, оскільки систематична робота над текстом складає основу власного текстотворення в учнів початкових класів. Текстотворення у початковій школі належить наділяти навчальним характером. Різноманіття навчальних усних вправ передують письмовій текстотворчості [2].

Погоджуємось із думкою О. Компаній про те, що формувати текстотворчі уміння здобувачів освіти НУШ можна більш результативно, якщо вчитель буде мати у своєму методичному арсеналі систему вправ, які міститимуть завдання з переліку істотних та неістотних ознак предметів обрати лише суттєві, вправи, в яких учням доводиться розмежувати родові та видові поняття, визначати і зіставляти поняття [7].

А. Гамза підкреслює, що для активізації текстотворчих умінь учнів початкової школи створюються відповідні мовленнєві ситуації, які мотивують їхнє бажання вступити в спілкування, розуміння причин, мотивів, умов, обставин, адресатів висловлювання [2].

За твердженням В. Карпалюк, процес формування вмінь текстотворення у процесі вивчення дієслова на уроках української мови у 3-4 класах опирається на застосування різних засобів навчання – моделей, зразкового мовлення вчителя, образотворчих та аудіовізуальних засобів наочності [6].

Як вважає О. Глазова, вчитель, який практикує ефективні методи та прийоми навчання, ефективно впливає на самостійне складання здобувачами освіти текстів різних стилів та типів мовлення, значно покращуючи та збагачуючи цим процес формування текстотворчих умінь початкової ланки. До таких методів належать пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, дослідницький, репродуктивні, інтерактивні методи навчання, а також метод проблемного викладу. Також до таких методів відноситься і сторітелінг [3].

Сьогодні сторітелінг міцно займає позиції найпопулярнішого формату для комунікації за рахунок масштабного залучення цільової аудиторії та емоційного впливу на слухача. Цей формат знайшов застосування у багатьох галузях життєдіяльності: лідерство належить бізнес-сфері, галузі розваг, освіти.

Дослівно з англійської мови сторітелінг (storytelling від англ. story – історія, telling – розповідати) перекладається як розповідання історій [1].

Сторітелінг розглядається В. Кравченко як комунікативна технологія, що дозволяє за допомогою наративу зробити інформацію цікавою та незабутньою для адресата [8]. І. Побідаш сторітелінг трактується як прийом, що використовується у медіасфері для передачі інформації та транслявання смислів за допомогою розповідання історій [10]. Сторітелінг також розглядається Н. Голуб та О. Горошкіною як вміння створювати високоякісний, доступний для читання контент з метою ефективного донесення інформації через історії та приклади [4].

Сторітелінг передбачає прийом передачі, образів і навичок шляхом складання історії, створення емоційних зв'язків, з допомогою яких можна керувати увагою аудиторії, розставляти необхідні акценти, загострюючи увагу до важливих речах [5]. Останнім часом сторітелінг позиціонується як одна з ефективних освітніх технологій, спрямованих на розв'язання проблем, пов'язаних із мотивацією та приверненням уваги учнів, інформаційною переважністю. У зв'язку з чим з'явився та активно вживається термін «освітній сторітелінг». Освітній сторітелінг також розглядається у різних аспектах. Так, у поглядах Н. Бондаренко сторітелінг представлений як прийом створення емоційних зв'язків, з допомогою яких можна керувати увагою здобувачів освіти, розставляти необхідні акценти, загострюючи увагу до важливих речах, як ефективний засіб вибудовування зовнішніх та внутрішніх комунікацій, донесення до аудиторії інформації шляхом розповідання [1].

Сторітелінг в поглядах О. Мироненко та Л. Чкан представлений як педагогічна техніка, побудована на використанні історій з певною структурою та героєм, спрямована на розв'язання педагогічних завдань навчання, наставництва, розвитку та мотивації [9]. За словами В. Кравченко також сторітелінг – це технологія подання спеціальної інформації шляхом наділення її насиченими відтинками оповідання, які залучають слухача до історії та ненав'язливо пробуджують ефективні механізми запам'ятовування [8].

Теоретиками та практиками мовної освіти учнів початкової школи Н. Голуб, О. Горошкіною, В. Кравченко, О. Мироненко, І. Побідаш, Л. Чкан виділено два основні види педагогічного сторітелінгу: класичний та активний. Так, виокремлено 5 сюжетів, які практикуються у педагогічному сторітелінгу: елементарний сюжет, «подолання чудовиська», «Попелюшка чи історія успіху», «ефект метелика», «проходження квесту». До використання технології сторітелінгу на уроці української мови у початковій школі доречно, на думку Н. Голуб та О. Горошкіної, долучати й інформаційно-рецептивні, репродуктивні, проблемно-пошукові, навчально-дослідницькі форми та прийоми роботи [4].

Отже, сторітелінгом називається один із різновидів наративного методу, заснованого на використанні зв'язного тексту, розповіді як інструменту, що й складає сутність текстоцентричного підходу. Під сторітелінгом також мають на увазі прийом передачі навчальної інформації та формування навичок текстотворення, що передбачає використання історій з деякою структурою та героєм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Н.В. Storytelling як комунікаційний тренд і всепредметний метод навчання. *Молодь і ринок*. 2019. №7 (147). С. 130-135.
2. Гамза А.В. Методична реалізація описової функції дієслова у процесі формування текстотворчих умінь. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки*. 2016. № 3. С. 29-33.
3. Глазова О. Текстотвірний підхід у вивченні української мови. *Методичні діалоги*. 2013. № 7-8. С. 22-27.
4. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Сторителінг на уроках української мови: до проблеми дидактичної номінації. *Вісник ГНПУ імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2021. Вип. 3. С. 97-103.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87. URL : <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novvi-derzhstandart-pochatkovoyi-osvitv-dokument/>
6. Карпалюк В.С. Формування текстотворчих умінь в учнів початкових класів. *Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / К-ПНУ ім. І. Огієнка; Кам'янець-Подільський : ПП Д.Г. Зволейко*. 2011. Вип. 7. С. 147-151.
7. Компаній О.В. Ефективні принципи навчання текстотворенню молодших школярів на уроках української мови. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Херсон : Видавництво ХДУ, 2015. Вип. ІХVІІІ. С. 85-90.
8. Кравченко В. Реалізація методу storytelling у мовно-літературній освіті. *Теоретична і дидактична філологія. Серія : Педагогіка*. 2018. Вип. 28. С. 96-102.
9. Мироненко О.В., Чкан Л.О. Сторителінг як лінгводидактична інновація. *Science and education: problems, prospects and innovations Materials of the 6th International scientific and practical conference (March 3-5, 2021)*. CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. P.416-418.
10. Побідаш І. Сторителінг: ознаки «гарної» історії. *Обрії друкарства*. 2019. №1. С. 144-150.

Борисовець Галина Миколаївна,
*студентка I курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

Науковий керівник:
Сойко Інна Миколаївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри педагогіки
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Українська мова відіграє вирішальну роль у процесі навчання, виховання та розвитку особистості в школі. Уміння та навички з української мови, такі як